

ГАЗЕТА
ВETERANІВ ВІЙНИ

Третій Тост

2026 рік • СІЧЕНЬ • № 1 (781)

У Харкові до пам'ятного знаку «Харків'янам, загиблим в Афганістані та від російської агресії» з нагоди 46-ї річниці введення військ у Афганістан відбулося покладання квітів.

КВІТИ ДО ОНОВЛЕНОГО ПAM'ЯТНИКА

Харківської обласної Співки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) Ігор Уманець, які нагадали про події 25 грудня 1979 року.

Учасник бойових дій в Афганістані, захисник України Павло Вовк говорив про актуальність пам'ятника, що увічнює пам'ять про харків'ян, загиблих в Афганістані, та воїнів Харківщини – учасників бойових дій в Афганістані, які загинули від російської агресії, захищаючи незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України.

Віктор Олександрович Борзов розповів про ремонтно-відновлювальні роботи, які було проведено напередодні, та подякував Харківському міському голові Ігорю Олександровичу Терехову за порозуміння і підтримку ветеранів у питаннях увічнення пам'яті про загиблих харків'ян.

Після хвилини мовчання присутні поклали квіти до монумента.

Прес-служба ХМСВА.

Зверніть увагу!

1528 – НОВИЙ НОМЕР ЄДИНОЇ ВETERANСЬКОЇ ЛІНІЇ

Єдина ветеранська лінія Мінветеранів переходить на новий короткий номер – 1528. Номер, який легко запам'ятати, й розширена команда операторів – щоб допомога щодня з 08:00 до 20:00 була швидкою та доступною: безкоштовні консультації та підтримка, оформлення статусів й посвідчень, пільги, соціальна та психосоціальна допомога, освіта, працевлаштування, житло, правові та фінансові питання.

Важливо! Також працює гаряча лінія Українського ветеранського фонду – 0 800 33 20 29: психологічна підтримка в кризових ситуаціях і юридичні консультації.

З будь-яких питань також може допомогти фахівець із супроводу. Його можна знайти в розділі «Ветеран PRO» у застосунку Дія або через структурні підрозділи з питань ветеранської політики.

Детально та покроково про всі послуги, програми й можливості для ветеранів, ветеранок та їхніх рідних на <https://veteranpro.gov.ua/>.

ЄДНІСТЬ ДОЛАЄ ХОЛОД І ТЕМРЯВУ ПРЕЗИДЕНТ ПРИВІТАВ УКРАЇНЦІВ ІЗ ДНЕМ СОБОРНОСТІ

22 січня Президент України опублікував у соціальних мережах відеопривітання з Днем Соборності України. Цього дня 1919 року в Києві проголосили Акт возз'єднання Української Народної Республіки й Західно-Української Народної Республіки в єдину українську державу, який увійшов в історію як Акт Злуки.

«День Соборності України. Він завжди нагадував нам: лише сильний народ може бути єдиним. Українці та українки демонструють це 1429 днів. Ми бачимо, на що здатна наша єдність. Наша єдність зупиняє «другу армію світу». Єдність б'ється на фронті й у тилу. Єдність долає холод і темряву. Єдність тримається 1429 днів, а тому тримається й Україна».

«Коли мільйони нас дійсно об'єднані по обидва береги Дніпра і поняття «рідна земля» не закінчується межею власного подвір'я. Коли схід і захід разом не на плакатах, а на передовій і по всій країні, де кожен українець б'ється за кожного українця. Коли ми – родина, команда, військо. І навчилися єднатися не лише проти когось, а передусім за себе, за Україну», – каже глава держави.

ВІРИМО В МИР І БОРЕМОСЯ ЗА НЬОГО Новорічне привітання Президента України

ДОРОГІ УКРАЇНЦІ,
ДОРОГІ УКРАЇНКИ!

ЗА ДЕКІЛЬКА ХВИЛИН настане новий рік. І я віддав би все, все на світі, щоб у цьому зверненні мати можливість сказати, що й мир настане за декілька хвилин. На жаль, я поки що не можу цього зробити, але з чистою совістю я, ми всі можемо сказати, що Україна точно робить для миру все. І продовжує робити.

Я повернувся до Києва вчора, о 6-й ранку. Наша команда провела в дорозі майже 50 годин. Мирна угода готова на 90 відсотків. Лишається десять. І це значно більше, ніж... ніж просто цифри. Це десять відсотків, у яких насправді все. Це про десять відсотків, які визначатимуть долю миру, долю України та Європи, те, як житимуть люди. Десять відсотків для збереження мільйонів життів. Десять відсот-

ків рішучості, яка потрібна, аби мир запрацював на всі сто. Десять відсотків такої необхідної єдності та мудрості – української, американської, європейської, всього світу. Десять відсотків до миру.

Я хочу, аби всі ми з вами були зараз на одній хвилі, однаково розуміли реальність, були озброєні, і не тільки на полі бою – були озброєні правдою. Про те, хто й чого насправді хоче. Чого хоче Україна. Чого хоче Америка. Чого хоче Росія. Чого хоче Європа та весь світ.

Почнемо з найголовнішого. Чого хоче Україна? Миру? Так. Чи будь-якою ціною? Ні. Ми хочемо закінчення війни, але не закінчення України. Чи втомилась ми? Сильно. Чи значить це, що ми готові здатись? Сильно помиляється той, хто так думає. І він очевидно за всі ці роки так і не зрозумів, хто такі українці. Народ, який тримається 1407 днів по-

вномасштабної війни. Просто усвідомте ці цифри. Це більше, ніж нацистська окупація багатьох наших міст у Другу світову. 1407 днів нескореної України. Яка фактично щодня – в укрітті, щодня – в боротьбі. Нерідко – без світла. Нерідко – без сну. І багато днів на позиціях, багато. Але завжди – без паніки, без хаосу, без розбрату, у єдності, аби бути з миром. Чи хочемо ми, аби війна закінчилась? Безумовно.

Чому цього досі не сталося? Відповідь – по сусідству з нашою державою. Чи може Росія закінчити війну? Так. Чи хоче вона цього? Ні. Чи може світ примусити її до цього?

Так, і тільки так це спрацює. Чому світ не робить це повною мірою? Давайте розберемося. По порядку, по-чесному, так, як... так, як воно є. Наш народ знає це найкраще.

(Закінчення на 2-й стор.)

В організаціях УСВА

ПАРТНЕРСТВО ЗАРАДИ ПІДТРИМКИ ВETERANІВ

Підписано Меморандум про співпрацю між Коштовним підприємством «Ветеранський Простір» Дніпровської міської ради та громадською організацією Дніпропетровське обласне об'єднання Української Співки ветеранів Афганістану.

У МЕЖАХ партнерства плануємо спільно проводити різноманітні заходи та консультації з соціальних питань ветеранів війни, членів сімей загиблих воїнів, членів сімей померлих ветеранів війни, навчання з питань розвитку ветеранського бізнесу, працевлаштування, перенавчання та соціалізації.

Наша спільна робота буде спрямована на підтримку ветеранів війни, членів їхніх родин, сімей загиблих і зниклих безвісти вої-

нів, а також родин військовополонених.

Ми вважаємо це важливим кроком у розвитку системної підтримки ветеранів війни та їхніх близьких, який спрямований на відновлення, самореалізацію і впевнений рух уперед.

Віктор ВОЛОШИН,
голова ДООВА УСВА.

Новини з організацій УСВА
читайте на 4-5-й стор.

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Росія не закінчує свої війни сама. Не було в історії війни, яку б вони завершили за власним бажанням. Лише тиск від інших, лише примус від інших, який самі вони називають «жест доброї волі».

Так було в усі роки, коли Росія з кимось воювала, тобто в усі роки її існування.

Це можуть підтвердити всі, на кого в різні часи Москва військово йшла. Польща, Туреччина, Фінляндія, Сирія, Грузія, Абхазія, Осетія, Чечня – і цей список можна продовжувати безкінечно, бо майже вся територія Росії зібрана з воєн. Ось із ким ми маємо справу. Ми – це Україна, це Європа, Америка, весь світ.

«Вийдіть із Донбасу, і все закончиться». Так у перекладі з російської звучить обман. У перекладі на українську, на англійську, німецьку, французьку та, власне, будь-яку мову світу. Невже тоді їм досі хтось вірить? На жаль. Бо досі надто часто правди уникають, називають це дипломатією, хоча це просто брехня в костюмах.

І тому на Україну – тиск, так. І тому ми боремось так. І доводимо, здавалося б, давно очевидні істини, що після окупації Криму, захоплення частини Донеччини та Луганщини, повномасштабного вторгнення 24 лютого, після Бучі, Маріуполя, Оленівки та всього, що робить Кремль весь цей час, вірити їм на слово – це просто вирок. Вирок спільній міжнародній безпеці. І кожному лідеру, який просто має захищати свій народ.

Чи були ці наші аргументи почуті? Дуже сподіваємось. Чи погодилися з нами? Не повністю. Поки що. І саме тому ми поки що кажемо про 90, а не всі 100 відсотків готовності мирної угоди.

Наміри повинні стати гарантіями безпеки. А отже – бути ратифіковані. Конгресом Сполучених Штатів, європейськими парламентами, усіма партнерами. Будапештський папірець Україну не влаштує. Мінська ювелірна виплана пастка Україні не потрібна. Підписи під слабкими угодами тільки підживлюють війну. Мій підпис стоятиме під сильною угодою. І саме про це зараз кожна зустріч, кожен дзвінок, кожне рішення.

Щоб забезпечити всім сильний мир. Не на добу, тиждень чи два місяці – мир на роки.

І тільки тоді це – дійсно успіх. України, Америки, Європи, насправді кожного народу, який хоче жити, а не воювати.

Я казав про це Президенту Трампу. Казав під час першої зустрічі, коли все могло закінчитися штурмом для всіх нас, і під час нещодавньої зустрічі, яка дає надію нам усім. На те, що мир близько, він... він як ніколи можливий. І ми здатні забезпечити це разом.

І скажу чесно: було зовсім не просто досягти такої зміни градусу у відносинах України та Сполучених Штатів. Від першого Овального кабінету та всіх «гострих кутів» у ньому до розмови в Мар-а-Лаго, яка засвідчила факт: без України нічого не вийде. Україна відстояла своє право голосу, і всі бачать, що Україна себе поважає, а тому поважають нас, поважають Україну. І найбільш очевидний доказ цього – сім зустрічей, які були в мене цьогогоріч Президентом Америки. І в якій би точці світу ми не бачились: Вашингтон, Нью-Йорк, Гаага, Вати-

бути. І підтримка. І сильна угода повинна бути. І тоді все спрацює.

Чи розуміє це Європа? Так. Чи розуміє це вся Європа? Ні. І я не хочу, аби таке розуміння до всіх у Європі прийшло одного дня о четвертій ранку – так, як це було в Україні. Я не хочу, аби таке розуміння всім європейцям принесла техніка з літерою «Z» на їхніх вулицях. І коли Путін каже: «Да не собираемся мы на вас нападать», – це перший дзвіночок, куди саме поїдуть його танки й полетять його дрони.

І ми маємо повне право сьогодні казати: Україна – це на-

йняли. Цей мир українці мають одобрити. Бо якщо все буде несправедливо, і мир крихкий, і Москва знову нападе, вона каже, я не хочу, аби тоді розчаровані люди в Україні палили на площах портрети європейських та американських лідерів.

Ці слова, що мир має бути, має бути достойним, підтримують усі, хто робить дійсно дуже багато для України: Нідерланди і Швеція, Норвегія і Польща. І Прем'єр Данії, Метте, яка завжди каже: ми робимо для України недостатньо, ми маємо робити більше для України, бо це для захисту всієї

дуже далеко за межі континенту. Вона помітна й відчутна нам у Японії, в Австралії, в Канаді. Я дуже дякую кожному у світі, хто на світлій стороні історії, на боці України і робить усе, щоб Україна змогла досягти свого, дотиснути, змогла досягти до миру.

ДОРОГИЙ НАРОДЕ!

За мить – Новий рік. Мільйони з нас його чекають. І Новий рік у нас буде попри все, бо ми такі люди, ми українці, ми щось придумаємо, ми приготуємо. І в нас буде гарно, буде смачно, буде келих шампанського. Може, у когось щось міцніше. І буде тост, дуже важливі слова. Тост. Один на всіх. Для мільйонів українців.

За воїнів наших, що зараз на «нулі». За кожного, хто віддав життя заради України. За всіх, хто щодня нас рятує й навчає. За всіх, хто завжди, і навіть у цю ніч, на чергуванні. Пожежні, лікарі, енергетики. За наших, які повернулися з полону і які цей Новий рік зустрінуть удома. За всіх, кого ми чекаємо. За всіх, хто нам допомагає. За те, щоб закінчилася ця війна. За те, щоб мир наступив. За те, щоб ворогу нічого не вдалось. І не вдасться, допоки ось так ми боремось, допоки ось так ми тримаємось. Допоки є українцями.

Росії доведеться закінчити війну, як тільки вони знайдуть для миру на одну причину більше, аніж воювати. Саме тому ми часто кажемо один одному те, що говорять наші хлопці на фронті: все, що нам треба, – це протриматися на один день довше, ніж вони.

І додаємо сьогодні: бути на один крок попереду, на одну годину швидше, на одне рішення сміливіше. І хай на одну десятку, але краще. І на десять відсотків, на ті десять відсотків, про які я казав на початку, – на десять відсотків сильніше. І тоді ми виберемо мир стовідсотково. Я бажаю цього всім нам.

ДОРОГІ УКРАЇНЦІ!

2025 рік добігає кінця. Довкола нас – справжня зима. І те, чого ми не бачили дуже довго, – сніг на Новий рік. І всі діти, безумовно, – якщо чесно, і дорослі – чекали цього.

І це дає сильне відчуття: якщо ми чогось дуже-дуже хочемо, рано чи пізно це стається. Безумовно, найбільше зараз ми хочемо миру. Але, на відміну від новорічного снігу, він не впаде нам із неба просто так, як диво. Але ми віримо в мир, і боремось за нього, і працюємо заради цього. І продовжимо це робити. Бо дуже хочемо у 2026-му, щоб тихо в небі й спокійно на землі, щоб тепло й світло в нас удома. І не 170, а всі 220 – так, як має бути. Щоб усі наші повернулися додому. З фронту, з полону, з окупації. Щоб були ми. Щоб була Україна.

З Новим роком, дорогий народі! Слава Україні!
31 грудня 2025 року.

ВІРИМО В МИР І БОРЕМОСЯ ЗА НЬОГО

кан – Президент США завжди згадує про наш народ, каже про те, як відважно українці б'ються. І для всього світу така згадка про українців стала обов'язковою. І це щастя – частя таке чути, це гордість – бути Президентом такого народу.

І такої держави. Яка вистояла й досягає до будь-якого ворожого військового об'єкта та НПЗ, повертає війну в Росію, навчає військових НАТО, що таке сучасні дрони. Яка дає асиметричного ляпаса Росії та змушує Путіна брехати, що він тричі взяв Куп'янськ і збивав дрони біля своєї резиденції власними руками. Україна, яка має зрілу далекоглядність, має власну далекобійність, а тому має аргументи. Має мудрість, гідність і готова до компромісу, але не до сорому.

І я дякую кожному лідеру, хто Україну в цьому підтримує. Хто розуміє найголовніше: сьогодні є тільки два варіанти, і тільки два – або світ зупинить війну Росії, або Росія затягне світ у свою війну. І це шок – шок, що після стількох воєн, після чотирьох років такої війни, війни в Україні, у Європі, на жаль, доводиться це пояснювати багатьом. Ми пояснюємо, повторюємо. І навіть уже змінюються лідери, а питання ті самі.

Чи здатна Америка зупинити агресора дуже швидко й рішуче? Однозначно.

Чи хотілося б нам цього? Дуже. А коли це можливо? Завжди. А коли це потрібно вам? Та ще вчора нам це потрібно. І у 26-му році це можливо. Санкції є – ми вдячні. Санкції кусають Росію, але спрацює тільки мертва хватка. Російська нафта вже дешевша, але їхні танкери мають зупинитися повністю, аби зупинилася війна. Російські заводи вже гальмують, але повинні стояти, щоб окупант не рухався. І «томагавки» в українських руках довели б насправді тільки одне: мир не має альтернативи. І мир повинен

справді єдиний щит, який зараз відділяє комфортне європейське життя від «руського міра». І в більшості лідерів не виникає питання, навіщо підтримувати Україну, бо якщо, не дай Боже, Україна впаде, будуть наступні питання: навіщо підтримувати Польщу, і хто воюватиме за держави Балтії, і що робити без України в НАТО?

Україна потрібна Європі, а Європа – Україні. Ми відчуваємо це, як ніколи. І коли після зустрічей у Штатах зараз ми здивонуємося із партнерами, і європейці не сплять, і всі дуже переживають, і завжди на зв'язку, і ми радимося з Еммануелем, Президентом Франції, як діяти далі. І коли ми дорогою в Київ говоримо з канцлером Німеччини і Фрідріх каже: «ППО буде». І ми говоримо з Кіром Стармером, що треба зустрічатися одразу після Нового року, не треба робити ніяких пауз, щоб була Коаліція охочих, щоб дотиснути всі документи, і не втратити Америку, і дотиснути Росію. І як абсолютно права Джорджа Меллоу, коли вона каже: дивіться документи угоди повинні бути правильними, мир має бути таким, щоб українці його при-

Європи. І Іспанія, яка з нами, і Ватикан, і Фанар із їхньої дипломатією та молитвою. Чехія, Румунія, Греція, Президент Ердоган, усі країни Європейського Союзу. І сьогодні зранку телефонує мені Президент Фінляндії Алекс Стубб, і щодня ми з ним зідзвонуємося. І після наших важливих розмов він завжди в кінці мени каже: «Друже, не забувай тренуватися, бо ти маєш бути сильним, українці мають бути сильними. Ми у вас віримо. Ми всі вас потребуємо».

І ось таке наше спілкування з лідерами Європи, це тепло й дух цього партнерства означають, що Україна уже – частина європейської родини і всі переговорні кластери між нами насправді давно відкриті. І єдність така дає надію. І така єдність України та Європи доведена. Ми здобули підтримку в 100 мільярдів доларів. Це значно більше, ніж просто допомога на два роки. Це стійкість нашої армії, це спокій для наших людей, це гроші, зарплати, це пенсії. Так, це життя. І це справедливість, що врешті-решт за це платитиме Росія.

І така єдність, і така небайдужість до України передусім вихо-

Соціологічні дослідження

АБСОЛЮТНА БІЛЬШІСТЬ УКРАЇНЦІВ ДОВІРЯЄ ВІЙСЬКОВИМ І ВЕТЕРАНАМ

Про це свідчать результати дослідження «Портрет ветерана 2025», презентованого Українським ветеранським фондом Мінвeterанів спільно із Соціологічною групою «Рейтинг».

Реінтеграція цивільного життя, виклики працевлаштування, доступ до підтримки та роль держави, бізнесу й суспільства у формуванні стійких рішень для ветеранської спільноти – питання, які порушували під час зустрічі.

«Довіра до військових і ветеранів – висока. Завдання держави – наповнювати цю довіру конкретним змістом: доступними сервісами, підтримкою після служби та зрозумілими можливостями для цивільного життя. Зокрема, через ветеранську інфраструктуру і саме Український ветеранський фонд Мінвeterанів ми реалізуємо цю політику – підтримуємо ветеранський бізнес і громадські ініціативи, а також проводимо системні дослідження. Надалі ми посилювати-

memo цю роботу, розширюючи інструменти підтримки та спираючись на дані й реальні потреби ветеранів і ветеранок», – зазначила міністерка у справах ветеранів України Наталія Калмикова.

РІВЕНЬ ДОВІРИ Й ПОВАГИ – РЕКОРДНО ВИСОКИЙ

Згідно з дослідженням, 96% опитаних довіряють Захисникам і Захисницям, які зараз боронять нашу країну, 92% – ветеранам й ветеранкам російсько-української війни, 77% опитаних вважають, що суспільство поважає ветеранів. Рівень поваги до жінок-ветеранок є ще вищим – 81%.

Водночас самі представники ветеранської спільноти оцінюють рівень суспільної поваги стриманіше: 60% з них вважають, що ветеранів у суспільстві поважають.

КЛЮЧОВІ ПОТРЕБИ ВЕТЕРАНІВ Й ВЕТЕРАНОК: МАТЕРІАЛЬНА, МЕДИЧНА ТА ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА

Найбільш затребуваними видами підтримки у 2025 році є матеріальна (50%) та медична (43%) допомога.

Понад чверть опитаних ветеранів й ветеранок зазначили потребу в психологічній підтримці (28%) та забезпеченні житлом (26%).

Водночас майже 60% опитаних ветеранів й ветеранок вважають ефективними державні програми з реабілітації та протезування для осіб з інвалідністю.

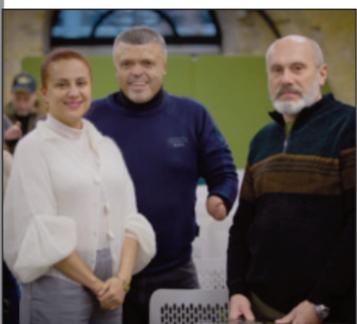
При цьому 58% ветеранів вважають, що суспільство недостатньо поінформоване про їхні потреби та виклики цивільного життя.

Ознайомитися з дослідженням можна на сайті Українського ветеранського фонду Мінвeterанів.

КАР'ЄРА ПІСЛЯ СЛУЖБИ: ВІД АНАЛІТИКИ ДО ПРАКТИЧНИХ РІШЕНЬ

Під час заходу також презентували дослідження «Покращання кар'єрних шляхів та адаптація українських ветеранів до цивільного працевлаштування». Було співставлено 1000 військово-облікових спеціальностей із професійними стандартами та кваліфікаційними характеристиками; досліджено 91 посадову інструкцію та понад 2000 записів Класифікатора професій; проведено шість фокус-груп із ветеранами та глибинні інтерв'ю з представниками бізнесу.

Над цим дослідженням спільно працювали Мінвeterанів України, Федерація роботодавців України, Helvetas Ukraine та Національне агентство кваліфікацій. Його мета – підтримати Захисників та Захисниць у поверненні до цивільного життя через розвиток ефективних кар'єрних маршрутів, удосконалення послуг із професійної орієнтації, короткострокового навчання, визнання кваліфікацій і працевлаштування.

УЧАСТЬ У ЗАХОДІ взяли міністерка у справах ветеранів України Наталія Калмикова, ветеранка, заступниця міністра Юлія Кіриллова та заступник міністра Фархад Фархадов, директорка УВФ Каріна Дорошенко, представники ветеранської спільноти та військових підрозділів, голова Національного агентства кваліфікацій Юрій Баланюк, директорка Державної служби зайнятості Юлія Жовтяк, представники Федерації роботодавців України, неурядових і міжнародних організацій, зокрема, Представництва НАТО в Україні, медіа.

КОМПЛЕКСНА ПІДТРИМКА – ОДИН ІЗ КЛЮЧОВИХ НАПРЯМІВ РОБОТИ В РЕГІОНАХ

Під головуванням Прем'єр-міністра України Юлії Свириденко відбулася нарада з керівниками ОВА та представниками профільних міністерств щодо підсумків 2025 року та планів на 2026 рік.

ДО НАРАДИ долучилися заступник Керівника Офісу Президента України Віктор Микита, міністерка у справах ветеранів України Наталія Калмикова та інші члени Кабінету Міністрів України.

У 2026 році ветеранська політика, як і в попередньому, продовжує бути серед пріоритетів держави. Це означає, що підтримка ветеранів й ветеранок стане важливим напрямом роботи у регіонах. Саме громади першими зустрічають тих, хто повертається з війни: тут звертаються за медичною допомогою та реабілітацією, соціальними гарантіями і послугами, шукають роботу й можливості для самореалізації.

Від того, наскільки громади готові підтримати ветеранів і ветеранок, залежить їхнє успішне повернення до цивільного життя, довіра до держави та якість життя загалом.

Наталія Калмикова представила плани Мінветеранів на 2026 рік, які мають бути реалізовані за активної залученості безпосередньо самих громад. На місцях краще знають потреби своїх Захисників і Захисниць, можуть швидше реагувати на запити й забезпечувати комплексну підтримку. Такий підхід робить ветеранську політику не формальною, а реально дієвою та доступною для кожного ветерана і ветеранки.

ІНФРАСТРУКТУРА

– Розбудова мережі державних ветеранських просторів: у планах на рік – відкриття 16 таких просторів.

– Масштабування інституту фахівців із супроводу ветеранів і ветеранок, зокрема запуск CRM-системи і навчання спеціалістів роботи з нею для забезпечення безперервної та персоналізованої підтримки.

ЗДОРОВ'Я

Реалізація нових програм Мінветеранів у тісній співпраці з ОВА та громадами, зокрема:

– Адаптація ветеранів і ветеранок, які частково або повністю втратили зір (пошук і контракування надавачів відповідних послуг).

– Запровадження довготривалого медичного догляду для ветеранів й ветеранок (постанова КМУ від 23 жовтня 2025 р. № 1365).

– Корекція рубцевих змін шкіри після травм і опіків (постанова КМУ від 26 листопада 2025 р. № 1610).

– Посилення спроможностей ветеранів з обмеженнями життєдіяльності (постанова КМУ від 7 листопада 2025 р. № 1476).

– Розширені послуги з первинної медичної допомоги (постанова КМУ від 4 лютого 2025 р. № 140).

СПОРТ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ

– Формування та подання пропозицій щодо проведення Всеукраїнських змагань зі спорту ветеранів війни в регіонах, окрім обласних центрів.

– Взяття обласними адміністраціями під патронат регіональних спортивних команд ветеранів і забезпечення їм організаційної підтримки.

СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА

– Реалізація експериментального проекту ошодо компенсації переобладнання автомобілів для ветеранів й ветеранок за принципом «заява – рішення – переобладнання – компенсація».

ЕКОНОМІЧНА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

Формування економічної самодостатності ветеранів й ветеранок, їхніх сімей через державні цільові програми та за допомогою конкретних інструментів: грантів, професійної адаптації, перекваліфікації, цифрової екосистеми «Кар'єра ветерана».

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ

Розбудова регіональних військових меморіальних кладовищ у п'яти пілотних регіонах.

Наталія Калмикова наголосила, що комплексний підхід і максимальне залучення до ветеранської політики на рівні громад дозволить не лише надавати сучасні та якісні послуги, а й вибудувати цілісну систему підтримки – від моменту повернення з війни до повної соціальної та економічної інтеграції.

Адже інвестиції у підтримку здоров'я, зайнятості, спорт, ветеранську інфраструктуру та гідне вшанування полеглих – це безцінний внесок у стійкість українського суспільства, його єдність і гідне майбутнє для тих, хто захищав Українську державу.

У 2026 році на цифровій платформі Ветеран Pro будуть представлені регіональні програми від кожної області з урахуванням потреб та можливостей громад.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ: ПІДСУМКИ РОКУ

ЩО ЗРОБЛЕНО у сфері соціального захисту ветеранів й ветеранок за 2025 рік?

ЖИТЛО

– 2620 родин ветеранів й ветеранок з інвалідністю І-ІІ груп забезпечено житлом (постанова КМУ від 18.10.2018 №719).

– 43 ветерани отримали компенсацію за піднайом житла (постанова КМУ від 07.03.2025 №252).

– 25 тис. осіб скористалися програмою «Відновлення (учасники бойових дій, які є ВПО, мешканці тимчасово окупованих територій).

СТАТУСИ

– 343 добровольцям з числа цивільних та іноземцям надано статус учасника бойових дій.

– 10 іноземцям надано статус особи з інвалідністю внаслідок війни.

– Встановлено 497 фактів поранення цивільних осіб (які призвели до інвалідності) від озброєння внаслідок агресії російської федерації (постанова КМУ від 25.04.2018 №306).

ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА

Призначено та виплачено одноразову грошову допомогу:

– 1039 особам, які зазнали інвалідності, пов'язану з участю в АТО/ООС або під час повномасштабного вторгнення;

– 341 члену сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України;

– 255 членам сімей загиблих Захисників/Захисниць України виплачено 1/5 частину від суми встановленої одноразової грошової допомоги (постанова КМУ від 30.07.2025 №936).

Також опрацьовано 26989 заяв на компенсацію за автоцивілку. Вже виплачено – 51 млн 156,3 тис. грн (постанова КМУ від 22.08.2025 №1091).

Надання та підтвердження статусів, розробка й реалізація житлових програм, формування сервісних послуг та їх супровід на місцях, взаємодія з Радою родин загиблих і членами сімей полеглих воїнів для вирішення їхніх реальних потреб – це та багато іншого у фокусі роботи Мінветеранів.

СЕРВІСНІ ПОСЛУГИ

– 128202 витягів з Єдиного державного реєстру ветеранів війни (ЄДРВВ) отримано у ЦНАПах. Це електронний документ, який підтверджує статус ветерана/ветеранки та право на пільги, його можна швидко отримати у будь-якому ЦНАП.

– Сьогодні по всій країні діє 1856 «Єдиних вікон» для ветеранів – коли все необхідне зібрано в одному місці, без зайвих бар'єрів і втрати часу.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА РОБОТА

Важливим досягненням роботи Мінветеранів стала розробка проекту ветеранського кодексу – Кодексу України про захист державності, незалежності та статусу захисників держави. Це комплексний документ, який має об'єднати всю систему ветеранської політики в єдине, узгоджене й сучасне законодавство. Кодекс уже погоджений урядом і переданий на розгляд Верховної Ради України (реєстр. № 14265 від 28.11.2025).

Також розроблено та зареєстровано у Верховній Раді України:

– Законопроект «Про постраждалих учасників Революції Гідності, постраждалих учасників Революції Гідності з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні» (реєстр. № 13622 від 12.08.2025).

Мета – визнання внеску та дер-

жавна підтримка особам, які постраждали у масових акціях громадянського протесту в Україні з 21 листопада 2013 року по 21 лютого 2014 року за еволюційною та проти режиму Януковича.

– Законопроект «Про осіб, які залучалися до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України» (реєстр. № 13695 від 25.08.2025).

Він унормовує статус і права громадян, які виконували завдання з підтримки обороноздатності держави, але безпосередньо не брали участі у бойових діях, адже їх віднесення до ветеранів не відповідає принципам об'єктивності та справедливості, й певним чином знецінює внесок військовослужбовців.

Крім того, розроблені та вже ухвалені Верховною Радою України зміни до закону про «автоцивілку» для ветеранів і ветеранок: страховий поліс для них фактично коштує 0 грн, адже держава компенсує витрати. Зміни вже набули чинності.

Робота Мінветеранів у сфері соціального захисту ветеранів й ветеранок у 2025 році – це не окремі ініціативи, а системна та послідовна діяльність за всіма ключовими напрямками.

Крок за кроком будемо якісну, справедливу та людську систему підтримки для тих, хто став на захист України. Далі – більше.

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ОТРИМАННЯ СТАТУСУ

За ініціативи Мінветеранів Кабінет Міністрів України вніс зміни до «Порядку встановлення зв'язку інвалідності з пораненнями чи іншими uszkodженнями здоров'я» (постанова КМУ №306).

ЗАВДЯКИ прийнятому рішенню розширені можливості для встановлення зв'язку інвалідності із пораненнями або іншими uszkodженнями здоров'я, які зазнало цивільне населення від озброєння внаслідок агресії російської федерації.

Відтепер статус особи з інвалідністю внаслідок війни можуть отримати не лише цивільні, які постраждали на територіях, підконтрольних Україні, а й ті українські громадяни, які зазнали поранень на тимчасово окупованих територіях.

Підставою для надання статусу є рішення відповідної Міжвідомчої комісії, утвореної при Мінветеранів, і витяг з рішення експертної команди з оцінювання повсякденного функціонування особи. Для дітей до 18 років рішення приймається на основі висновку лікарсько-консультативної комісії. За бажанням заявника також видаватиметься відповідне посвідчення.

Чому це рішення уряду важливе? Ухвалені зміни встановлюють справедливість щодо

цивільних українських громадян, які зазнали інвалідності внаслідок агресії російської федерації, незалежно від місця перебування. Вони гарантують рівний доступ до державної підтримки для всіх постраждалих, зокрема для тих, хто дістав таке поранення на тимчасово окупованих територіях.

Усі громадяни України мають бути соціально захищені внаслідок агресії російської федерації проти України, а процедура отримання статусів має бути максимально спрощена. Саме на це націлені наші зміни. Держава працює над спрощенням процесів оформлення документів та їх опрацювання, у першу чергу, через їх цифровізацію та діджиталізацію.

У 2025 році мережа фахівців із супроводу ветеранів і ветеранок розгорнулася по всій країні. Підтримка Захисників і Захисниць безпосередньо у громадах, куди вони повертаються в першу чергу, перестала складатися лише з точкових рішень, а стала важливою частиною ветеранської політики.

ЦІЛІСНИЙ МЕХАНІЗМ СУПРОВОДУ

ПІД ЧАС ЛІКУВАННЯ, ВІДНОВЛЕННЯ ТА ПОВЕРНЕННЯ ДО ЦИВІЛЬНОГО ЖИТТЯ

За цей час фахівці із супроводу опрацювали понад 146 тисяч звернень та надали більш як 600 тисяч заходів з підтримки.

Частина фахівців – ветерани, ветеранки або їхні рідні

В Україні працює понад 2323 фахівців, які надають послуги в 1114 територіальних громадах, а також у понад 120 територіальних громадах надають заходи з підтримки за укладеними меморандумами про співпрацю з іншими територіальними громадами.

З них майже 40% мають статус ветерана, ветеранки чи члена їхніх родин або родин загиблих Захисників і Захисниць.

Супровід у закладах охорони здоров'я як новий напрям роботи

329 фахівців із супроводу працюють у закладах охорони здоров'я, забезпечуючи підтримку не лише після повернення в громаду, а й під час лікування, реабілітації та оформлення статусів.

Прозорий і зручний доступ

Перелік фахівців із супроводу доступний у застосунку Дія в розділі «Ветеран PRO». Там можна знайти фахівця за регіоном або громадою, зв'язатися з ним напряму та залишити оцінку, що допомагає підвищувати якість сервісу.

Це не лише спрощує пошук допомоги, а й робить систему більш відкритою та орієнтованою на реальні потреби ветеранської спільноти.

Що далі?

7 січня Кабінет Міністрів України розподілив 1,342 млрд грн субвенції місцевим бюджетам на забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб у 2026 році.

Фахівці зможуть своєчасно отримувати зарплату, громади – й надалі розширювати мережу відповідно до потреб, а ветерани та ветеранки, члени їхніх сімей та члени сімей загиблих матимуть стабільну та доступну підтримку поруч зі своїми домівками.

Посилюється взаємодія

Набув чинності спільний наказ Міністерства у справах ветеранів України та Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України, який визначає алгоритм взаємодії між фахівцями із супроводу ветеранів війни і надавачів соціальних послуг комунальної та державної форм власності.

Це означає, що отримання соціальних послуг для ветеранів й ветеранок, членів їхніх сімей та родин полеглих воїнів стане більш зрозумілим та ефективним.

Завдяки взаємодії спеціалістів люди не залишатимуться сам на сам зі своїми проблемами, а допомога надаватиметься індивідуально, вчасно та з урахуванням реальних потреб кожної людини.

Хто і що робить?

Фахівці із супроводу ветеранів й ветеранок:

– забезпечують супровід і консультування;

– допомагають дізнатися про права і державні гарантії;

– сприяють отриманню соціальних послуг з урахуванням індивідуальних потреб.

Працівники надавачів соціальних послуг:

– допомагають підготувати та оформити документи;

– взаємодіють з фахівцями із супроводу щодо організаційного забезпечення надання соціальних послуг;

– за потреби залучають фахівців із супроводу під час надання послуг.

Також спеціалісти обмінюватимуться інформацією – в електронному або паперовому вигляді – щоб допомогти бути своєчасною та ефективною.

Така взаємодія має зробити систему соціальної підтримки для ветеранів й ветеранок війни та їхніх сімей більш зрозумілою, злагодженою та ефективною.

Поруч із перших днів відновлення

Фахівці із супроводу працюють не лише у громадах, а й у закладах охорони здоров'я по всій Україні.

Під час лікування та реабілітації особливо важливо мати поруч людину, яка допоможе, пояснить наступні кроки, чітко розповість про доступні можливості й подбає про оформлення всіх необхідних документів.

Саме таку роль виконують фахівці із супроводу – завдяки їхній роботі Захисники і Захисниці можуть отримати підтримку ще під час перебування у медзакладі, не чекаючи виписки й не шукаючи додаткових контактів та інформації.

Ще включає:

– інформування про програми лікування, реабілітації та соціальної підтримки;

– допомогу з оформленням статусів, довідок і заяв до відповідних установ;

– супровід у питанні забезпечення технічними засобами реабілітації, психологічною або юридичною допомогою.

У закладах охорони здоров'я фахівці із супроводу роблять процес відновлення Захисників і Захисниць спокійнішим й впевненішим.

Підтримка доступна навіть до оформлення статусів

Фахівець пояснить, які документи потрібні, як подати заяви, які послуги доступні вже зараз, а які – після отримання статусу.

Звернутися до них можуть не лише ветерани й ветеранки, а й військово-службовці, рятувальники, поліцейські, які зазнали поранення чи травми під час служби й ще не оформили статусу учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни.

Це дозволяє зробити підтримку максимально доступною в той момент, коли вона найбільш потрібна, і отримати її без жодних бар'єрів.

Кабінет Міністрів України ухвалив розроблену Міністерством у справах ветеранів Концепцію Державної цільової програми «Ветеран. Робота» на 2025–2027 роки, яку розроблено на виконання Плану пріоритетних дій уряду.

МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ

ПРОГРАМА «Ветеран. Робота» стане важливим етапом у формуванні державної політики зайнятості та професійної адаптації ветеранів і ветеранок. Її мета – створення ефективної системи підтримки працевлаштування, перекваліфікації та розвитку кар'єрних можливостей для тих, хто повертається до цивільного життя після служби. Концепція спрямована на те, щоб ветерани та ветеранки стали одним із ключових рушіїв економічного відновлення України, адже їхній досвід, дисципліна та відповідальність є потужним людським капіталом для держави.

Програма передбачає: створення системи професійної адаптації ветеранів і ветеранок, яка охоплює всі етапи повернення до цивільного життя; створення можливостей для ветеранів і ветеранок здійснювати пошук роботи за допомогою цифрових рішень; розвиток системи освіти і перекваліфікації ветеранів та ветеранок; запровад-

ження системної взаємодії держави та роботодавців через методичні рекомендації, стандарти інтеграції ветеранів і ветеранок у трудові колективи та механізми адаптації робочих місць відповідно до сучасних вимог; впровадження механізмів супроводу ветеранів і ветеранок на робочих місцях; забезпечення ефективної інституційної координації між центральними та місцевими органами влади, бізнесом, громадянським суспільством і міжнародними партнерами; створення системи моніторингу та оцінки результативності.

Концепція «Ветеран. Робота» – підґрунтя для формування державної цільової програми з конкретними заходами, відповідальними бюджетами. Її впровадження сприятиме зміцненню економічної незалежності ветеранів і ветеранок, розширенню їхніх можливостей для професійного розвитку та забезпеченню повноцінної інтеграції у цивільне життя.

В організаціях УСВА

АКТИВНІ КОЖНОЇ СЕКУНДИ

Наша районна ветеранська організація живе за принципом: «Будемо активними кожної секунди!». Це не просто слова, а життєве кредо голови нашої районної спілки ветеранів війни в Афганістані полковника Валерія Чернети.

ЛЮДИНА-ЕНЕРГІЯ, ветеран Збройних Сил, бойовий офіцер 128-ї бригади ТрО, він тричі ставав до лав ЗСУ, власним прикладом доводячи: ветеран – це завжди воїн, незалежно від віку.

Молоді ветерани – наші наступники. Зустріч 25 грудня стала символом єдності поколінь. Ми були раді вітати Антона Малога – начальника міського управління ветеранської політики та Олега Борщевича – директора КП «Ветеранський

простір» Дніпровської міської ради.

Для нас, ветеранів-«афганців», це надзвичайно важливо. Ми бачимо в молодих захисниках України, ветеранах сучасної війни своїх гідних наступників. Саме вони переймають нашу естафету пам'яті, військово-патріотичного виховання та турботи про побратимів. Вони – майбутнє України, і ми, ветерани війн старшого покоління, завжди поруч, щоб підставити плече та передати свій досвід.

Ми щиро вітаємо ветеранів війни, нагороджених «Знаком пошани» та Подяками за волонтерську діяльність: Олександра Криворотька, ветерана двох воєн, і Юрія Кошурнікова. Окрема вдячність міській владі та голові ДМОВА УСВА Юрію Виноградову за підтримку наших активістів. Особлива подяка нашій невтомній кураторці із управління соціального захисту Олені Зінченко за щирі турботи про кожного ветерана війни.

На жаль, наші лави рідіють. Минулого року ми втратили шановних побратимів: Ігоря Горяного, Петра Коробка, Євгенія Селезня та Сергія Усика. Пам'ятаємо кожного. Ваш подвиг назавжди в наших серцях.

Наші плани незмінні: максимальна допомога ЗСУ, реабілітація та підтримка кожного ветерана війни, членів сімей загиблих і померлих, виховання молоді в дусі національно-патріотичної свідомості.

Ми не просто свідки історії – ми її творці!

Вітаємо всіх бойових побратимів та їхні родини з новорічними святами! Нехай у ваших домівках панує мир, а в серцях – незламна віра і впевненість у справедливості.

Прямуємо до Перемоги!

Віктор ЩЕРБИНА, особа з інвалідністю внаслідок війни, член УСВА, ВП ДМОВА УСВА в Індустріальному районі, м. Дніпро.

ДОБРІ СПРАВИ ШЕПЕТІВЧАН

Шепетівська СВА та її волонтерський центр «Ветеран» не стоять осторонь подій, які відбувались і відбуваються в державі в той час, коли йде повномасштабна війна.

РАЗОМ з прихожанами «афганського» храму святих мучениць Віри, Надії, Любові та їх матері Софії на чолі з настоятелем воїном-«афганцем» протоієреєм Анатолієм Вересюком за 2025 рік вдалося зібрати близько 70 тонн гуманітарного вантажу, який доставлено нашим воїнам на схід України. Не оминули увагою і цивільне населення.

На потреби ЗСУ збирали продукти харчування, запасні частини, різноманітні інструменти, генератори, акумуляторні батареї, медикаменти, теплі речі, а для дітей – різні смаколики, канцелярське приладдя, іграшки та інше майно.

Зокрема, шепетівські ветерани-«афганці» задіяли кошти у вигляді щомісячних внесків на суму близько 250 тисяч гривень на придбання матеріалів для виготовлення маскувальних сіток. Саме плетіння було організовано як безпосередньо в приміщенні організації так і в храмі Віри, Надії, Любові. А ще надходили готові вироби від Грицівської та Городищенської громад. Всього виготовлено і передано за потреби понад 13200 квадратних

метрів маскувальної сітки. Багато це чи мало – вирішуйте самі, але виготовленими сітками можна вкрити два футбольних поля! Однозначно, що це збережені життя наших захисників.

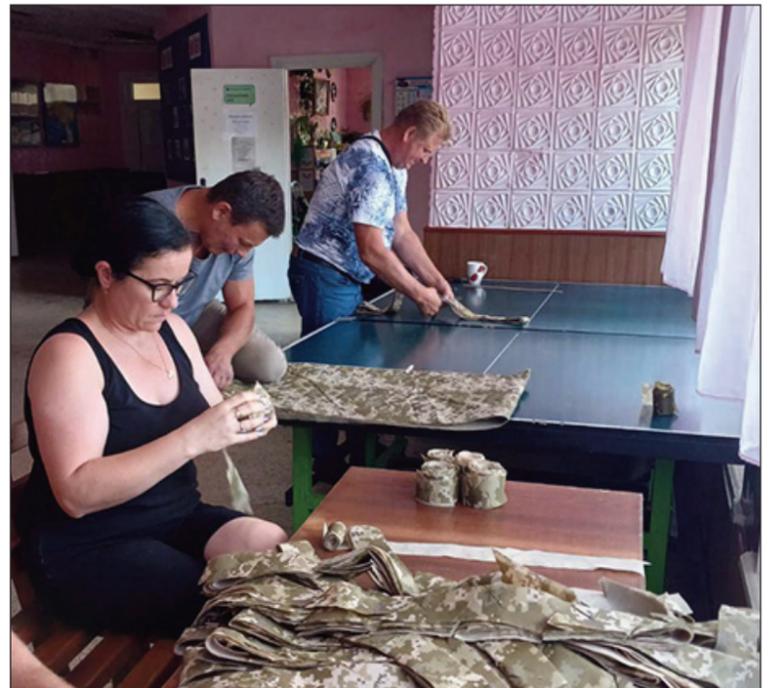
На Хмельниччині існує програма, яку безпосередньо розроблено для задіяння безробітних і тих, хто бажає допомогти в плетінні маскувальних сіток. Відповідно до цієї програми Шепетівський центр зайнятості вже понад два роки виділяє людей для цих тимчасових робіт.

Крім задіяних центром зайнятості осіб, в плетінні сіток великий об'єм робіт виконують прихожани нашого храму.

Гуманітарна допомога доставлялася не тільки автотранспортом, а й Новою поштою, передавалася родичами воїнів.

Шепетівська СВА не припиняє збору коштів на потреби ЗСУ. Ми переможемо разом ненависного ворога. Нехай Господь благословить всі наші добрі вчинки.

Володимир ПИПІЧ, член Шепетівської СВА, учасник бойових дій в Афганістані.

ЗВІТУЮТЬ ДНІПРОВСЬКІ ВОЛОНТЕРИ

Волонтерський центр ДМОВА УСВА вітає ветеранську спільноту з Новим роком! Що вогняний кінь нам привіз – це не зовсім зрозуміло. Поки що снігу та морозів. Хоч діти порадіють. А ми підсумовуємо нашу діяльність за 2025 рік.

ЗАВДЯЧУЮЧИ вашій небайдужості ми згенерували за рік 125074 гривні і 64 копійки. Витрачено на допомогу

та підтримку нашим хлопцям 106311 гривень і 39 копійок. Багато це чи мало – риторичне питання. Бо і 1 гривня і 10 тисяч –

це допомога, яка йде на Захист України.

А також були ще і негрошові донати. Адаже ви, окрім грошей, передавали матеріали для оковних свічок, маскіток, і самі маскувальні сітки, ліки та одяг для наших хлопців, рушники, постільну білизну, гумові надувні човни, різноманітні смаколики, засоби гігієни, посуд. Ніби це дрібнички, та деколи вони, як прояв уваги, були дуже важливі саме в той момент. Усім вам низький уклін!

Усім Подяка за небайдужість і підтримку. А ми продовжуємо, збори, бо, на жаль, не видно кінця кривавій заметілі. Тому ми повинні триматися, бо інакше не буде нас. І поки це не зрозуміє більшість, буде тяжко всюди, а не тільки в окопі, селі, квартирі чи місті. Тому той, хто бажає допомогти нашим бійцям, може зробити переказ на рахунок UA57305299000026204698908 573 АТ КБ «ПРИВАТ-БАНК» або ж на картку АТ КБ «ПРИВАТБАНК» N4731219651398202, отримувач Гонтар В. О. Призначення платежу: Допомога ЗСУ. Контактні телефони: 068 541 28 38, 063 263 49 42.

Василь ГОНТАР, керівник волонтерського центру ДМОВА УСВА.

ВETERАНСЬКИЙ ЦЕХ ВІННИЦІ

За 2025 рік виготовлено та відправлено в райони бойових дій 104 тисячі комплектуючих до боєприпасів, придбали 2160 кг пластика на загальну суму 939600 грн, ветерани виготовили понад 16 тисяч скоб для будівництва укріплень, близько 1 тонни предметів військового призначення. Григорій Цирканюк разом зі своїми друзями виготовив близько 200 тисяч цигарок.

ХОЧЕМО подякувати всім, хто долучився до допомоги нашим хлопцям – захисникам України, учасникам бойових дій в Афганістані Григорію Цирканюку, Петру Коптяєву, Олегу Шулікіну, Михайлу Барану, Михайлу Волошенюку, Михайлу Міхеєву, Валерію Сторчаку, Володимирі Войтенку, Володи-

миру Циби, Анатолію Перебету, Петру Кирилішину, Геннадію Копчуку, Михайлу Пилипенку, Миколі Дзекану (Могилів-Подільський), Миколі Галугану, Василю Нечипоруку, Леоніду Маняку, Олександрі Поліщуку, Сергію Шаповалову, Сергію Котлярєвському, Павлу Фармагею (Жмеринка), Миколі Мазу-

ренку (Літин), Юрію Патраманському та Олександрі Лисунцю.

На жаль, 2026 рік теж буде нелегким, тому звертаємося до побратимів-«афганців»: долучайтеся до допомоги нашим захисникам України.

Разом – до перемоги, разом ми – сила!

Слава Збройним Силам України!

Слава Україні!

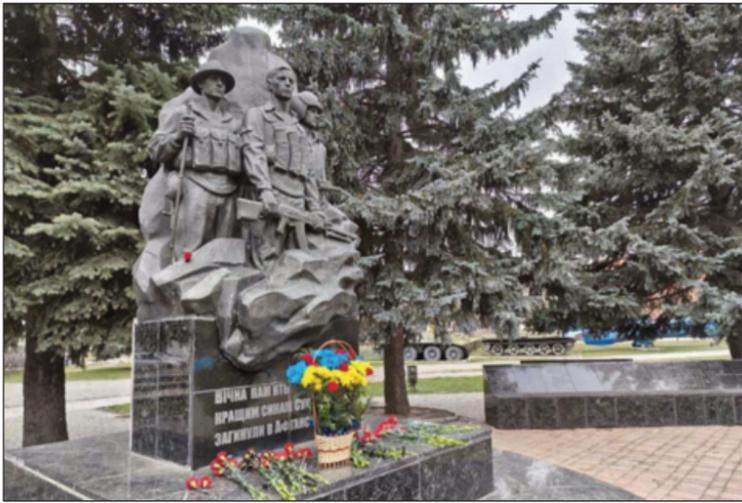
Прес-служба Вінницької обласної спілки ветеранів війни в Афганістані.

В організаціях УСВА

ПОВАЖАЄМО І ШАНУЄМО ПОДВИГ

У Сумах ветерани-«афганці» вшанували побратимів і поклали квіти до пам'ятника загиблим у Афганській війні землякам.

ДО ЗІБРАННЯ звернувся Володимир Михайловський, який очолює осередок Української Спілки ветеранів Афганістану в Сумській області:

– Війна в Афганістані – трагічна сторінка історії нашої країни. Ця війна нікому не була потрібна – ні матерям, ні родинам, ні самим учасникам бойових дій. Туди ніхто не рвався, але ми і наші побратими вчинили, як справжні чоловіки, виконали свій обов'язок з честю і гідністю. Сьогодні маємо ще один важливий привід, щоб зібратися, тому що власними силами відновили два викрадені бронзові бюсти з пам'ятників героям-«афганцям». Це офіцери, льотчики, наші земляки – Володимир Кучеренко родом з Нижньої Сироватки і Петро Рубан з Середино-Будського району. З таких мужніх воїнів треба брати приклад.

Близько двох років тому вандали понівечили і викрали два бронзові бюсти. За версією слідства, зловмисники діяли з метою збагачення. Але ветерани-«афганці» мають сумніви, тому що це не перші і не єдині руйнівні дії, що направлені проти пам'яті про учасників бойових дій в Афганістані. Зокрема, у збудованій прикордонниками капличці по вулиці Петропавлівській були здерті прізвища саме воїнів-«афганців».

– З'явилася каста «героїв», які борються із пам'ятниками, бюстами, меморіальними дошками, – говорить Володимир Вікторович. – Ім я хочу сказати: на фронт! Ми, ветерани-«афганці», пишаємося, що виконали свій військовий обов'язок. Не були ухлянтами ні на війні, ні у житті. І в 2014 році, і з перших днів повномасштабного вторгнення росії у лютому 2022 року наші побратими – на фронті, на блокпостах, у теробороні. Захищають, навчають, передають свій досвід. Ті, хто пройшов Афганістан, не змогли стояти осторонь. Вони пішли захищати Сумщину і Україну, і їхні діти теж стали на захист рідної землі. Честь і обов'язок – для нас не пусті слова.

45 РОКІВ НАШОЇ ПАМ'ЯТІ

У селищі Ладичин на Тернопільщині відбулися меморіальні заходи з нагоди 45-ї річниці з дня загибелі на війні в Афганістані мужнього воїна єфрейтора Денеки Володимира Миколайовича.

Григорій Демченко, голова обласної організації інвалідів, ветеранів – ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС, говорить:

– Багато років співпрацюємо з обласним осередком УСВА, нас пов'язує тісна дружба і спільна робота. Сьогодні я приїхав підтримати побратимів. Вони воювали на чужині з реальним ворогом, а ми тут, на Батьківщині, із ворогом невидимим, але не менш підступним. Турбує, що в суспільстві з'являється негативне ставлення і до «афганців», і до «чорнобильців». Не можна ігнорувати і забувати людей, які пройшли війну і справжнє пекло, поклавши власне життя і здоров'я.

– Деякі діячі, так звані диванні експерти, різні депутати вішають на нас ярмо агресорів, окупантів. Це неприпустимо! У всіх цивілізованих країнах ветерани війни – шановані люди, які мають повагу, визнання, преференції від держави і вдячність від співвітчизників, – наголосив Володимир Михайловський. – Треба розуміти: була певна політика держави, в якій ми жили. І ми, військові, не тікали від служби, а сумлінно виконували свій обов'язок, ризикуючи життям. Пам'ятаємо, поважаємо, шануємо їхній подвиг і закликаємо до цього українське суспільство. Бажаю здоров'я, витримки, оптимізму. Наближати усіма силами і засобами нашу перемогу і обов'язково її дочекатись.

На зібранні ветеранів-«афганців» було анонсовано, що наразі УСВА із побратимами працюють над розробкою меморіалу героям, які загинули у російсько-українській війні.

Олена GERENKO.

ДОПОМОГА ГОСПІТАЛЮ

Волонтерський центр «Патріот» Тернопільської обласної Спілки ветеранів Афганістану спільно з благодійним фондом «Ангел добра» вчоргове відправили допомогу в Заліщицький обласний госпіталь інвалідів війни, в якому перебувають на лікуванні після поранень наші захисники.

ЗАВАНТАЖИЛИ їм продукти харчування, молочну продукцію від тернопільського молокозаводу «Молокія», медикаменти та вітаміни, а також домашні солодоші до свят.

Щира подяка начальнику госпіталю Анатолію Кнолю та всьому медичному персоналу за турботу та лікування наших героїв, а воїнам, котрі перебувають там, – якнайскорішого одужання.

НЕ ЗАБУВАЮТЬ ПОЛЕГЛИХ ПОБРАТИМІВ

У Тернополі біля пам'ятника полеглим бойовим побратимам з ініціативи Тернопільської обласної Спілки ветеранів Афганістану відбувся меморіальний захід до 46-ї річниці введення радянських військ в Афганістан.

ПРИСУТНІ спільною молитвою, запаленням лампадок і покладанням квітів вшанували пам'ять полеглих на війні в Афганістані та тих ветеранів-«афганців», які загинули, боронячи суверенітет і незалежність України вже в сучасній російсько-українській війні.

Священники Свято-Троїцького духовного центру імені Данила Галицького відслужили панахиду за упокій душ всіх загиблих воїнів.

До присутніх звернувся голова Тернопільської обласної Спілки ветеранів Афганістану Сергій Лісовий та голова міської організації УСВА Роман Храпцо.

Такі ж меморіальні заходи провели в містечках Тернопільщини, де споруджено пам'ятники загиблим побратимам.

Ми пам'ятаємо полеглих героїв!

Василь КОГУТ,
перший заступник голови Тернопільської обласної організації УСВА.

ДЛЯ ПОВЕРНЕННЯ ДО АКТИВНОГО ЖИТТЯ

Реформа системи протезування – у фокусі роботи уряду в цьому році. Триває міжвідомча співпраця з оновлення системи протезування, щоб зробити її доступнішою, якісною та людиноцентричною. Презентація Дорожньої карти реформування стала черговим кроком у цьому напрямі.

ДОКУМЕНТ визначає план змін на 2026 рік із врахуванням запитів тих, для кого це питання – ключова можливість повернення до активного життя, зокрема ветеранів і ветеранок.

Дорожню карту реформування створювала міжвідомча робоча група, ініційована Міністерством соціальної політики України та Міністерством охорони здоров'я України. До процесу долучилися народні депутати, представники громадських організацій, протезних центрів і міжнародні партнери. Загалом відбулося 11 засідань за участі 182 фахівців.

Засідання робочої групи, під час якого було презентовано Дорожню карту, відкрили міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютин, міністр охорони здоров'я України Віктор Ляшко та міністерка у справах ветеранів України Наталія Калмикова. До заходу також долучився і її заступник, ветеран Руслан Приходько.

Документ охоплює чотири пріоритетні напрями:

- зрозумілий маршрут пацієнта і підвищення якості протезування – від першого звернення до реальної можливості користуватися протезом у повсякденному житті;
- цифровізація – щоб послуги були простішими, швидшими й прозорішими;
- професійний розвиток фахівців;
- прозорі ціноутворення.

Учасники зустрічі зазначили, що всі ці зміни передбачають чіткі терміни та зрозумілі кроки впровадження. Попереду – нормативна робота, необхідна для закріплення напрацьованих рішень і їх практичної реалізації, а також подальша координація між відомствами та залученнями партнерами.

Свою чергою міністерка у справах ветеранів Наталія Калмикова наголосила:

«Для нас як для Міністерства у справах ветеранів України протезування – це частина шляху реабілітації та відновлення функції. Це передусім про відновлення і повернення людини до активного життя. Для ветеранів і ветеранок це можливість знову рухатися, працювати, бути поруч із родиною й відчувати себе самотніми. Саме тому разом із колегами з інших міністерств, фаховою спільнотою та партнерами ми працюємо над тим, щоб система протезування була зрозумілою, послідовною і орієнтованою на реальний результат для людини».

КУЛЬТУРА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

Верховна Рада України ухвалила у першому читанні проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо місць поховання загиблих (померлих) осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України», внесений Кабінетом Міністрів України та підготовлений Міністерством у справах ветеранів України.

ЦЕЙ ЗАКОНОПРОЄКТ спрямований на забезпечення гідного вшанування пам'яті та відповідальну участь держави. Він встановлює єдиний державний підхід до створення, утримання й охорони місць поховання померлих Захисників і Захисниць України та визначає правові заходи формування мережі державних військових меморіальних кладовищ у регіонах.

Документ уперше на рівні закону чітко визначає ключові по-

няття: військове меморіальне кладовище, військове кладовище, почесне поховання, сектор військових поховань.

Це означає перехід від поодиноких і різномірних рішень до єдиного державного підходу в організації, впорядкуванні та утриманні місць поховання тих, хто віддав життя за Україну.

Прийняття законопроекту створює правові умови для:

- розбудови регіональних військових меморіальних кладовищ

кожній області України та Автономній Республіці Крим;

- забезпечення територіальної доступності гідних поховань для родин загиблих;
- формування єдиних підходів до гідного увічнення пам'яті померлих Захисників і Захисниць України

Також законопроектом пропонується визначення військових кладовищ Другої світової війни 1939–1945 років як історичних військових кладовищ.

Ухвалення законопроекту в першому читанні – це рішення про культуру національної пам'яті та вдячність, а також про відповідальність, яку держава бере на себе.

Надалі Верховна Рада України розгляне законопроект у другому читанні.

ДОВГОТРИВАЛИЙ МЕДИЧНИЙ ДОГЛЯД

Новий етап ветеранської політики – турбота про якість життя

Кабінет Міністрів України схвалив розроблений Міністерством у справах ветеранів проєкт постанови «Деякі питання реалізації експериментального проєкту щодо надання послуг з довготривалого медичного догляду окремим категоріям осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України».

СПІЛЬНИЙ ПРОЄКТ Мінветеранів з МОЗ і НСЗУ, який має на меті розширення спроможностей закладів охорони здоров'я при наданні послуг з довготривалого медичного догляду для ветеранів і ветеранок, які внаслідок поранень, травм або тяжких захворювань потребують постійної медичної, реабілітаційної та соціальної підтримки.

Довготривалий медичний догляд – про підтримку, яка не закінчується після лікування, а про можливість жити повноцінно, отримуючи необхідну допомогу протягом усього періоду, коли вона потрібна.

Саме для цього ухвалені рішення створює передумови для нової моделі державної підтримки – системної, довготривалої і заснованої на повазі до кожного ветерана й ветеранки.

Послуги довготривалого медичного догляду надаються тим пацієнтам, функціональний стан яких за шкалою Бартела становить 30 балів і менше. Вартість цих послуг (тариф за один цикл догляду) безпосередньо залежить від рівня функціонального стану пацієнта, який оцінюється за цією шкалою протягом щонайменше 28 календарних днів: для пацієнтів із високою залежністю (20 балів або менше)

тариф становить 5452,52 гривні; для пацієнтів із помірною залежністю (від 21 до 30 балів) тариф становить 3484,30 гривні.

Впровадження цієї програми дасть можливість отримати послуги на належному рівні з урахуванням специфічних потреб ветеранів і ветеранок, а саме:

- проведення первинної оцінки функціонального стану пацієнта за стандартизованими шкалами (Бартела, Карновського) з визначенням рівня залежності від сторонньої допомоги з подальшим моніторингом не менше одного разу на тиждень з відповідним зазначенням результатів у медичній документації;
- спостереження та супровід пацієнта (лікування, обстеження, діагностика, профілактичні огляди) із урахуванням стану здоров'я пацієнта, наявних хронічних захворювань, даних медичної карти пацієнта, залучення інших необхідних фахівців для консультування із зазначенням частоти їх візитів;
- здійснення щоденного нагляду за станом здоров'я пацієнта, контролю прийому ліків, профілактики ускладнень та інфекційних захворювань, ефективного знеболення, усунення або полегшення інших симптомів захворювання, догляду за пролежнями із відповідним зазначенням у медичній документації;

Якісна довготривала допомога Захисникам і Захисницям України – це не лише медичне, а й гуманне, моральне та суспільне завдання. Вона потрібна, бо допомагає гідно підтримати тих, хто віддав здоров'я.

Це ще один крок до побудови державної системи, в якій турбота про Захисників і Захисниць України не обмежується лікуванням, а продовжується гідним і професійним доглядом.

ВетеранPRO – сучасний онлайн-інструмент з покровими маршрутами для учасників бойових дій, людей з інвалідністю внаслідок війни та рідних загиблих Захисників і Захисниць.

ПОВНА ІНФОРМАЦІЯ про документи і статуси

ЦЕ ЛИШЕ ЧАСТИНА можливостей. На платформі також зібрано повний перелік державних послуг, сервісів і програм, доступних ветеранам, ветеранкам і членам їхніх родин по всій Україні.

Усі вони зручно структуровані за категоріями: здоров'я та відновлення, соціальний захист, освіта і робота, податкові та адміністративні послуги, спорт і змагання, гранти на розвиток й започаткування бізнесу.

Одна з ключових категорій – документи і статуси. У розділі, присвяченому оформленню документів, користувачі можуть знайти відповіді на найпоширеніші запитання, чіткі алгоритми дій щодо:

- отримання статусу та видачі посвідчення;
- процедури відмови від статусу УБД;
- оновлення персональних даних;
- відновлення втрачених документів;

– отримання безоплатної правової допомоги.

Ще одна перевага ВетеранPRO – швидка допомога в отриманні відповідей на питання, з якими ветерани, ветеранки та їхні родини стикаються найчастіше:

- як отримати витяг із Єдиного державного реєстру ветеранів війни (ЄДРВВ);
- що робити у разі втрати посвідчення;
- що робити, якщо дані відсутні в ЄДРВВ;
- чому не відображається е-посвідчення ветерана у застосунку Дія;
- чи можна продовжувати військову службу після отримання статусу особи з інвалідністю;
- як оформити одноразову грошову допомогу.

ВетеранPRO – це про зрозумілі маршрути, актуальну інформацію й підтримку, яка поруч завжди.

Детальніше про можливості платформи: <https://veteranpro.gov.ua/>.

ПРАВНИЧА ДОПОМОГА

Держава гарантує ветеранам й ветеранкам війни, членам їхніх родин безоплатну правничу підтримку. Йдеться про роз'яснення норм законів простою мовою, консультації щодо прав і соціального захисту, допомогу в складанні заяв, скарг, а також підтримку у вирішенні питань з отриманням статусів.

Хто має право на допомогу:

- ветерани й ветеранки війни;
- члени сімей загиблих (померлих) ветеранів й ветеранок війни;
- члени сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України.

Такі особи мають право на безоплатну первинну та вторинну правничу допомогу з будь-яких правових питань.

Яку допомогу можна отримати:

- юридичні консультації;
- допомогу зі складанням заяв, скарг тощо;
- допомогу зі зверненням до суду (складання документів до суду, представництво інтересів).

За потреби спеціалісти також допоможуть з оформленням документів процесуального характеру, забезпечать захист і представництво інтересів у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування або перед іншими особами.

Якщо член родини ветерана/ветеранки є внутрішньо переміщеною особою або людиною з інвалідністю з низькою пенсією, він також може отримати допомогу із зверненням до суду. Також допо-

мога зі зверненням до суду надається дітям (до 18 років) з питань захисту їхніх прав та інтересів.

Як отримати допомогу?
Дистанційно (у будні з 8:00 до 18:00 за київським часом): 0 800 213 103 (дзвінок безкоштовний); +38 044 363 10 41 (з-за кордону, вартість дзвінка за тарифами вашого оператора зв'язку).

Письмово – написати в особисті повідомлення у соціальні мережі (повідомлення обробляються у будні з 9:00 до 17:00):
– Telegram: <https://t.me/LegalAidUkraineBot>;

– Facebook: <https://www.facebook.com/Ukraine.Legal.Aid>;

– Instagram: [ualegalaid](https://www.instagram.com/ualegalaid).
Очно (офлайн) можна звернутися до найближчого бюро правничої допомоги незалежно від реєстрації місця проживання. Бюро правничої допомоги працюють по всій Україні, за винятком регіонів, де тривають бойові дії.
Розташування бюро та інформація про режим роботи: <https://shorturl.at/zF69q>.
Дізнатися більше: <https://legalaid.gov.ua/kliventam/yak-otrymaty-bpd/>.

КОМФОРТ І НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

У Києві затвердили порядок часткової компенсації витрат на переобладнання квартир для ветеранів і ветеранок з інвалідністю першої та другої групи. Розмір допомоги може сягати до 500 тисяч гривень і покриватиме роботи з адаптації житла до індивідуальних потреб.

ПРО ЦЕ ПОВІДОМИЛА заступниця голови КМДА з питань здійснення самоврядних повноважень Марина Хонда, пише Рубрика. Вона наголосила, що для багатьох поранених ветеранів такі зміни – не про комфорт, а про базову можливість самотійного життя.

«Коли ми говоримо про переобладнання, йдеться не про ремонт. Це про право Захисників і Захисниць контролювати свій простір: самотійно пересуватися, приймати душ, користуватися кухнею. Це те, що допомагає людині відчувати комфорт і незалежність у повсякденних речах», – написала Марина Хонда.

За її словами, максимальна сума компенсації може становити до 500 тисяч гривень. Кошти передбачені на проведення робіт, що роблять житло безбар'єрним і безпечним для людей з інвалідністю.

Як це працює? Компенсація поширюється на будівельні та монтажні роботи, необхідні для адаптації помешкань, зокрема:

- розширення дверних прорізів;
- демонтаж і встановлення дверей;
- демонтаж порогів і лиштів;
- переобладнання санітарних кімнат;

- адаптацію кухні;
- встановлення поручнів;
- перенесення вимикачів та електричних розеток.

У КМДА зазначають, що перелік робіт формується з урахуванням індивідуальних потреб кожного ветерана.

Щоб отримати компенсацію, потрібно подати документи до Центру комплексної підтримки учасників бойових дій "Київ Мілітарі Хаб", що супроводжує ветеранів на всіх етапах отримання міських послуг.

Перелік необхідних документів: заява про компенсацію; паспорт; РНОКПП; посвідчення особи з інвалідністю внаслідок війни; ЕКОПФО; документ про право власності (за наявності); згода співвласників; дефектний акт, виданий РДА; фінансові документи, що підтверджують витрати за ремонтні роботи та матеріали; номер соціального рахунку (ІВАН) або картки киянина.

Подати заяву на компенсацію та отримати консультацію можна у:
– Київ Мілітарі Хаб: вул. Хрещатик, 25 та вул. Хрещатик, 36, тел.: 080 030 06 33;
– Департамент соціальної та ветеранської політики КМДА: просп. Любомира Гузара, 7, каб. 116, тел.: (044) 366 59 40.

СТАРТУВАЛА НОВА ПРОГРАМА

Національна програма «Скринінг здоров'я 40+» – це можливість безоплатно пройти комплексне обстеження організму для всіх громадян віком від 40 років, зокрема й для ветеранів і ветеранок.

ВОНА спрямована на раннє виявлення серцево-судинних захворювань, цукрового діабету та проблем психічного здоров'я, які часто розвиваються поступово й без виражених симптомів.

Як скористатися програмою? Онлайн:

1. На 30-й день після вашого дня народження (якщо вам виповнилося 40 років або більше) в застосунок Дія надійде запрошення.
2. Після підтвердження участі в програмі на вашу Дію.Картку впродовж кількох днів надійдуть кошти на скринінг.

Офлайн:
1. Потрібно замовити пластикову картку зі спеціальним рахунком в одному з банків-партнерів.

2. Звернутися до найближчого ЦНАПу, де адміністратори допоможуть подати заявку та прив'язати рахунок, на який надійдуть гроші.

В обох випадках кошти можна витратити виключно на оплату обстеження в медичному закладі, який доєднався до програми.

Що входить до скринінгу?
– Анкетування: оцінка ризиків серцево-судинних хвороб, діабету другого типу та проблем ментального здоров'я.

– Лабораторні дослідження: показують роботу серця, судин і нирок.

– Фізикальне обстеження: вимірювання тиску, частоти серцевих скорочень, ваги, зросту, окружності талії тощо.

За результатами ви отримаєте чіткі рекомендації щодо способу життя або, за потреби, призначення лікування. Необхідні препарати можна буде отримати безоплатно або з невеликою доплатою за програмою Доступні ліки.

Для ветеранів і ветеранок це ще один спосіб додатково подбати про своє здоров'я. Важливо не лише лікувати наслідки травм чи поранень, а й вчасно виявляти захворювання, які можуть розвинуватися непомітно.

Дізнатися детальніше про процедуру обстеження та переглянути перелік медичних закладів-учасників, який з'явиться найближчим часом, можна на сайті: <https://screening.moz.gov.ua/>.

Більше про корисні ресурси, програми та сервіси для відновлення та підтримки здоров'я ветеранів і ветеранок – на [VeteranPro: https://veteranpro.gov.ua/](https://veteranpro.gov.ua/).

Минулого року Мінветеранів спільно з Міністерством охорони здоров'я України та Національною службою здоров'я України розпочали реалізацію програми розширеної медичної підтримки для ветеранів і ветеранок на рівні первинної медичної допомоги. Ветеранська спільнота отримала доступ до ширшого переліку безоплатних медичних послуг. Протягом року цими можливостями скористалися майже 19 тисяч ветеранів і ветеранок.

ВАЖЛИВО ПОВІДОМЛЯТИ про статус ветерана

У 2026 році програма продовжує діяти, а тому під час звернення по медичну допомогу не забувайте повідомляти лікаря про свій статус учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни. Це дає змогу фахівцю врахувати особливості вашого досвіду – бойові травми, поранення, стрес – і скерувати вас на ті послуги, які оплачує держава в межах Програми медичних гарантій.

Усі перелічені послуги є безоплатними. Зокрема, це:

– формування персоналізованих планів медичної допомоги з урахуванням факторів ризику та стану здоров'я;

– обстеження станів, пов'язаних із наслідками війни, зокрема черепно-мозкових травм і посттравматичних розладів;

– індивідуальні та групові психологічні консультації, когнітивно-поведінкова терапія, допомога у роботі зі стресом, ПТСР чи депресивними станами;

– лікування бойових травм і хронічних захворювань – консультації профільних спеціалістів: неврологів, ортопедів-травматологів, кардіологів та інших лікарів;

– реабілітація після поранень, оперативних втручань або тривалих хронічних хвороб;

– допомога при захворюваннях опорно-рухового апарату – лікування артриту, артрозів та інших уражень суглобів.

Стационарне лікування в межах Програми медичних гарантій, зокрема за напрямками:

– кардіологія (серцево-судинні захворювання, гіпертонія);

– неврологія (наслідки ЧМТ, неврологічні порушення);

– інфекційні хвороби (туберкульоз та інші);

– пульмонологія (захворювання легень);

– гастроентерологія (хвороби шлунково-кишкового тракту).

Під час перебування в лікарні безоплатно надаються також: лабораторні дослідження; інструментальна діагностика (ЕКГ, УЗД, КТ, МРТ, рентген); знеболення; лікарські засоби з Національного переліку та закуплені МОЗ; інтенсивна терапія; харчування у стаціонарі.

Як скористатися послугами?

1. Під час візиту повідомте лікаря про статус учасника бойових дій або статус особи з інвалідністю внаслідок війни.

2. Отримайте направлення чи консультацію.

3. Пройдіть лікування або реабілітацію безоплатно у закладі, що має договір з НСЗУ.

БЕЗОПЛАТНІ РЕАБІЛІТАЦІЙНІ ПОСЛУГИ

ДІАГНОСТИКА, а саме первинне, етапне та кінцеве обстеження лікарем фізичної та реабілітаційної медицини та командою (фізичні терапевти, ерготерапевти, психологи, терапевти мови та мовлення).

Планування – встановлення реабілітаційного діагнозу, складання індивідуального реабілітаційного плану пацієнта й програм терапії.

Сама терапія, а саме проведення реабілітаційних сесій (фізична терапія, ерготерапія, логопедія, психологічна підтримка).

Моніторинг – відстеження стану пацієнта та коригування плану.

Підбір, налаштування та навчання користування допоміжними засобами реабілітації (крісло колісним, протезами, ортезами тощо).

Навчання пацієнта і догля-

Коли людина стикається з наслідками поранення, травми чи хвороби, важливо розуміти: держава гарантує не окремі процедури, а повноцінну комплексну реабілітацію. Пояснюємо, що в неї входить.

дальників особливостей догляду.

Психологічна підтримка (наприклад, супровід після травм, операцій, хвороб тощо).

Документація у вигляді оформлення довідок і висновків.

У стаціонарних умовах додатково (крім харчування, цілодобового медичного догляду) також передбачені безоплатні лабораторні та інструментальні обстеження, а також ліки та витратні матеріали з Національного переліку.

Послуги з реабілітації в Україні надаються безоплатно в межах пакетів Програми медичних гарантій: амбулаторно, стаціонарно для всіх, хто цього потребує. Реабілітація при склад-

них станах може тривати до 112 днів на рік – залежно від досягнення реабілітаційних цілей. Для пацієнтів із тяжкими травмами або ампутаціями передбачено до 8 циклів реабілітації на рік, а для людей із множинними ампутаціями кінцівок – до 26 циклів. Також запроваджено послугу реабілітації, що надається фахівцями з реабілітації в територіальних громадах, що дозволяє отримувати допомогу ближче до місця проживання.

Щоб отримати направлення, зверніться до свого сімейного або лікуючого лікаря. Щоб дізнатися більше про те, як пройти реабілітацію, звертайтеся в контакт-центр НСЗУ за номером 1677.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН ЛІКУВАННЯ

Ветерани та ветеранки можуть безоплатно отримати індивідуальний план лікування. Це персоналізований документ, який допомагає Захисникам і Захисницям отримувати медичні послуги, адаптовані до їхніх потреб. Цей план є частиною розширених безкоштовних послуг первинної медичної допомоги.

ХТО ЗМОЖЕ скористатися: звільнені з військової служби учасники бойових дій; люди з інвалідністю внаслідок війни.

Документ розробляється сімейним лікарем або лікуючим лікарем з урахуванням індивідуального стану здоров'я, включно із хронічними захворюваннями та усією медичною історією.

Індивідуальний план лікування включає:

– спостереження та плану-

вання лікування – регулярний моніторинг стану здоров'я та розробка стратегії лікування;

– обстеження та діагностика: лабораторні та інструментальні дослідження;

– профілактичні огляди – огляди з урахуванням стану здоров'я ветерана та ветеранки, наявних хронічних захворювань, історії хвороб та приналежності до груп ризику.

Цей план фіксується в електронній системі охорони здоров'я

(ЕСОЗ), що робить медичну інформацію доступною для всіх спеціалістів.

Як ветеранам й ветеранкам скористатися послугами:

– мати, або укласти декларацію з сімейним лікарем або терапевтом, який працює у медзакладі, що має договір на участь у проекті;

– надати документи, що підтверджують ветеранський статус та особисті дані;

– заповнити заяву для отримання медичних послуг.

Уточнити контакти медзакладу з договором можна в контакт-центрі НСЗУ за безоплатним номером 1677 або уточнити безпосередньо у свого лікаря.

СЛУХОВІ АПАРАТИ ВЕТЕРАНАМ хто має право і як отримати

Порушення та повна втрата слуху можуть виникати після вибухів, постійного шуму, поранень або контузій. Це значно впливає на спілкування, концентрацію й власну впевненість. Саме тому в Україні працює державна програма із безоплатного забезпечення ветеранів і ветеранок сучасними слуховими апаратами.

ням: <https://mva.gov.ua/veteranam/hearing-aid-from-the-state-to-veterans>.

Подайте документи, зокрема: – паспорт громадянина України;

– посвідчення ветерана війни або інший документ, що підтверджує ваш статус;

– направлення від лікуючого лікаря;

– висновок військово-лікарської комісії – для військовослужбовців або витяг з рішення ЕКОПФО (або чинне рішення МСЕК) про встановлення інвалідності та рекомендації індивідуальної програми реабілітації;

– результати вимірювання гостроти слуху (аудиограма), які надаються лікарем-сурдо-

логом після обстеження пацієнта;

– довідка про присвоєння ідентифікаційного номера (за наявності).

4. Пройдіть процедуру підбору та індивідуального налаштування слухового апарату.

5. Отримайте безоплатний слуховий апарат та рекомендації щодо його використання та догляду.

У разі відмови або з додатковими запитаннями звертайтеся на гарячу лінію Міністерства охорони здоров'я України: 0 800 505 201.

Детальніше про програми та послуги з підтримки здоров'я й відновлення для ветеранів, ветеранок і їхніх рідних – на <https://veteranpro.gov.ua/>.

ПАРАЛЕЛЬНО надається психологічна підтримка, а члени родини отримують практичні рекомендації щодо супроводу та підтримки.

Хто може скористатися: учасники бойових дій; особи з інвалідністю внаслідок війни; чинні військовослужбовці; поліцейські, які виконували завдання в районах бойових дій.

Ви можете самостійно заповнити анкету Мінветеранів. Представники Міністерства зв'яжуться з вами та допоможуть отримати послугу.

Або ж зверніться до медзакладу, в якому проходить лікування, – вам допоможуть зареєструватись до участі у програмі та розпочати адаптацію.

Детальніше – на цифровій платформі [Veteran Pro](https://veteranpro.gov.ua/) у розділі «Здоров'я та відновлення». Реабілітація.

Також Мінветеранів запрошує до співпраці юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців щодо надання послуг з адаптації ветеранам і ветеранкам, які повністю або частково втратили зір.

Ваші знання, досвід і фаховість можуть стати підтримкою для тих, хто повернувся з війни і потребує адаптації до нової реальності.

Надання послуг передбачається на трьох рівнях.

Перший рівень – під час перебування людини у медичному закладі. Це:

– початкове навчання орієнтуванню в просторі, самообслуговуванню, комунікації за допомогою смартфона;

– консультування щодо використання допоміжних засобів (біла тростина, смартфон);

– психологічна допомога (індивідуальна та групова робота, діагностика, підтримка);

– інформування членів сім'ї щодо особливостей догляду та супроводу.

Другий рівень – комплексний підхід на базі спеціалізованих закладів. Це:

– ознайомлення з рельєфно-крапковою системою Брайля;

– формування щоденних навичок самообслуговування (побут, приготування їжі, гігієна);

– орієнтування у просторі та мо-

більність (з білою тростиною та без неї);

– використання асистивних технологій та сучасних інформаційних засобів;

– психологічна допомога та інформування про можливість участі у рекреаційних заходах та адаптивних видах спорту.

Третій рівень – на рівні територіальної громади. Це:

– додаткове навчання та супровід для відпрацювання навичок орієнтування в просторі за місцем проживання;

– підтримка у сфері зайнятості та працевлаштування;

– організація дозвілля та надання адміністративних, юридичних і соціальних послуг.

Скільки коштів відшкодуватиме держава у 2026 році:

– загальна сума: до 175231,5 грн;

– вартість години: 442,26 грн;

– на першому рівні (в лікарні): до 41 572,44 грн;

– на другому рівні (без проживання/харчування): до 41351,31 грн (за 21 день) або 110785,97 грн (за 56 днів);

– на другому рівні (з проживанням/харчуванням): до 65518,36 грн (за 21 день) або 175231,5 грн (за 56 днів);

– супутні послуги: до 64445,36 грн.

Як взяти участь у проекті?

Укладіть договір з Мінветеранів. Для цього юридична особа чи ФОП подає:

– заяву із зазначенням основних даних (назва, форма власності, код ЄДРПОУ або РНОКПП/паспортні дані, адреса, фактичне місце надання послуг, контакти);

– інформацію та копії документів, що підтверджують наявність у заявника офіційних відносин із фахівцями, які надають послуги, та відповідність кваліфікаційним вимогам.

Уся необхідна інформація та примірники документів – у постанові КМУ №1060 та додатках до неї.

Масте питання? Зателефонуйте 063 230 21 72 (Відділ медичної підтримки Управління фізичного та ментального здоров'я Мінветеранів).

Передплата

Побратиме, це наша з тобою газета!

Газету Української Спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) «ТРЕТІЙ ТОСТ», де друкуються законодавчі матеріали з питань соціального захисту сімей загиблих військовослужбовців, інвалідів війни, учасників бойових дій, юридичні консультації, матеріали про життя і роботу організації УСВА (територіальних, місцевих, районних), спогади, проза і поезія, можна передплатити у пунктах приймання передплати.

Оформити передплату з поточних місяців також завжди можна до 16 числа (включно) кожного місяця, що передує передплатному.

Мінімальний передплатний період – один місяць.

Вартість передплати на місяць – 18 грн,

на три місяці – 54 грн,

на шість місяців – 108 грн.

Вартість приймання передплати – 20 грн.

Наш індекс – 30224.

Підтримуйте газету воїнів-інтернаціоналістів «Третій тост» своєчасною передплатою.

Передплата на газету «Третій тост» по областях станом на січень 2026 року

Вінницька	48
Волинська	20
Дніпропетровська	60
Житомирська	9
Закарпатська	4
Запорізька	112
Івано-Франківська	4
Київ, Київська обл.	53
Кіровоградська	31
Львівська	6
Миколаївська	8
Одеська	14
Полтавська	21
Рівненська	37
Сумська	17
Тернопільська	44
Харківська	25
Херсонська	1
Хмельницька	49
Черкаська	11
Чернівецька	4
Чернігівська	47
Всього	625

Спорт

У спортивному комплексі Луцького національного технічного університету відбувся турнір з козацького двобою, присвячений пам'яті полеглих захисників і захисниць України.

ЗАХІД ОБ'ЄДНАВ ПОНАД 5 сотню юних борців віком від 5 до 16 років, які змагалися за нагороди у дружній, але водночас напруженій спортивній атмосфері.

Учасники продемонстрували високий рівень підготовки, волю до перемоги та повагу до суперників. У загальнокомандному заліку перше місце виборола команда бійцівського клубу «Бушидо», друге місце посіли представники спортивного клубу «Форма», а третє місце дісталось спортсменам клубу «Ягуар Муайтай».

Особливістю турніру стало те, що кожен учасник був відзначений пам'ятною сувенірною нагородою – символом вдячності за участь і прагнення до розвитку спорту.

Головними організаторами виступили Волинська обласна організація Української Спілки ветеранів Афганістану та Федерація козацького двобою міста Луцька. Турнір став не лише спортивною подією, а й важливим патріотичним заходом для вшанування пам'яті тих, хто віддав своє життя за незалежність України, та виховання у молоді поваги до героїв своєї держави.

РОСТУТЬ ДУЖІ КОЗАКИ

нізація Української Спілки ветеранів Афганістану та Федерація козацького двобою міста Луцька. Турнір став не лише спортивною подією, а й важливим патріотичним заходом для вшанування пам'яті тих, хто віддав своє життя за незалежність України, та виховання у молоді поваги до героїв своєї держави.

ним заходом для вшанування пам'яті тих, хто віддав своє життя за незалежність України, та виховання у молоді поваги до героїв своєї держави.

40-й ЮВІЛЕЙНИЙ ТУРНІР

У місті Заліщики на Тернопільщині на місцевому стадіоні ФК «Дністер» завершився найстаріший в Україні турнір з міні-футболу пам'яті полеглого в Афганістані воїна Валерія Луб'янського.

У 40-й РАЗ за підтримки Заліщицької міської ради, федерації футболу Чортківського району, міського центру «Спорт для всіх», обласної організації ВО «Свобода» та Тернопільської обласної організації УСВА проведено свято спорту і патріотизму.

Турнір з міні-футболу заснований у 1986 році в пам'ять про мужнього воїна Валерія Луб'янського, який загинув 31 серпня 1980 року при виконанні бойового завдання.

Цього року в турнірі взяли участь 9 команд. Запеклі матчі, профе-

сійна гра та незламний командний дух зробили цей ювілейний захід по-справжньому незабутнім.

Переможцем у драматичній боротьбі вдев'яте в історії стала місцева команда ФК «Адріатика», призерами відповідно стали ФК «Родина-Товсте» та ФК «Добробут». Переможці і призери відзначені грамотами, медалями та персональними кубками, а місцева спортивна школа отримала від меценатів футбольні м'ячі.

Організатори подякували спортсменам за чесну гру, а вболівальникам – за емоції. Також окрема подяка всім меценатам за допомогу.

Свято спорту вдалося. Робимо українську молодь сильнішою!

Василь КОГУТ,
перший заступник голови
Тернопільської обласної організації УСВА.

Зверніть увагу!

МІНВЕТЕРАНІВ ОПЛАЧУЄ НАВЧАННЯ ВОДИННЮ

Керування автівкою у наші дні є одним з ключових елементів самостійності та мобільності, зокрема для ветеранів й ветеранок з інвалідністю. Вони мають можливість безоплатно навчатися водінню на спеціально обладнаних автомобілях, адже витрати на навчання покриває Міністерство у справах ветеранів України.

ХТО МАЄ ПРАВО: ветерани й ветеранки війни, члени їхніх сімей, члени сімей загиблих (померлих) захисників і захисниць України, які мають інвалідність (незалежно від причин її отримання), а також мають медичні показання до керування транспортними засобами.

За даними МВС України, нині працює 16 спеціалізованих автошкіл у 14 регіонах, з яких 7 – на базі навчальних закладів системи МВС.

Щоб пройти безоплатне навчання, потрібно звернутися до місцевого підрозділу з питань ветеранської політики за місцем

реєстрованого, або фактичного проживання (перебування). Заяву можна подати як у паперовій, так й в електронній формі.

Підрозділ з питань ветеранської політики укладає тристоронній договір про надання послуг із ветераном/ветеранкою війни або членом його/її сім'ї та автошколою.

Навчання повністю оплачує Міністерство у справах ветеранів України.

З детальною інформацією про проєкт «Безбар'єрні автошколи» та умовами навчання можна ознайомитися тут: <https://driveability.mvs.gov.ua/>.

У січні стартувала нова програма Мінветеранів для ветеранів й ветеранок з інвалідністю, за якою держава відшкодуватиме їм витрати на переобладнання власного авто під особисті потреби. Максимальний розмір виплати – до 70 тисяч гривень.

КОМПЕНСАЦІЯ ЗА ПЕРЕОБЛАДНАННЯ АВТО

ЦЕ НЕ ПРОСТО фінансова допомога, а черговий крок до справжньої безбар'єрності та мобільності у цивільному житті захисників і захисниць, які втратили своє здоров'я на війні.

Компенсація надається ветеранам й ветеранкам з інвалідністю на основі фактичних, документально підтверджених витрат за переобладнання власних автівок на спеціалізованих СТО, які мають відповідну ліцензію.

За компенсацією слід звертатися до структурних підрозділів з питань ветеранської політики (при ОВА, районних адміністраціях або виконавчих органах міських, районних у містах рад) із заявою та необхідними документами.

У заяві вказується:
– адреса задекларованого або фактичного місця проживання;

– реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності);

– серія та номер посвідчення ветерана війни або електронного посвідчення;

– серія та номер посвідчення водія;

– серія та номер свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу.

До заяви додаються копії (завірені в установленому порядку) або електронні копії:

– документа, що посвідчує особу та громадянство України;

– документа про присвоєння

податкового номера (за наявності);

– посвідчення ветерана війни (у разі видачі паперового посвідчення) або електронного посвідчення, або витягу з Єдиного державного реєстру ветеранів війни;

– посвідчення водія з відмітками про необхідні пристосування транспортного засобу;

– свідоцтва про реєстрацію переобладнаного автомобіля;

– документів, що підтверджують витрати на переобладнання (акти виконаних робіт, платіжні документи, сертифікати відповідності, фотопідтвердження).

Якщо частина документів уже є у розпорядженні місцевого органу або міститься в державних реєстрах, подавати їх повторно не потрібно – достатньо зазначити відповідні відомості в заяві.

Документи опрацьовуються протягом трьох робочих днів.

У разі помилок або неповного пакета документів заявника письмово інформують про відмову із зазначенням причин.

Після усунення недоліків людина має право звернутися повторно.

Виплата компенсації здійснюється протягом п'яти робочих днів після надходження коштів на рахунок місцевого органу та перераховується на банківський рахунок заявника, вказаний у заяві.

КОМПЕНСАЦІЯ ЗА АВТОЦИВІЛКУ

Якщо ви оформили поліс ОСЦПВ у 2025 році з ветеранською пільгою і ваше авто відповідає умовам програми – подайте заявку онлайн в застосунку Дія та отримайте компенсацію від держави.

ХТО МОЖЕ ПОДАТИ ЗАЯВКУ: має посвідчення ветерана в Дії (УБД або особа з інвалідністю внаслідок війни); вік – від 18 років; верифікований РНОКПП; договір автоцивілки укладений після 1 січня 2025 року з використанням ветеранської пільги; договір чинний на момент подачі заявки; авто не використовується для бізнесу чи перевезень; об'єм двигуна – до 2500 см³ або електродвигун – до 100 кВт.

Як подати заявку: зайдіть у застосунок Дія, перейдіть у розділ «Ветеран PRO», оберіть послугу «Компенсація автоцивілки», вкажіть пільговий договір, оберіть або створіть Дія.Картку, дочекайтеся результату обробки заявки.

Уся процедура відбувається онлайн та автоматично. Поліс ОСЦПВ є обов'язковим стандартом безпеки. Для ветеранів і ветеранок держава забезпечила повну підтримку: 50% вартості покриває страхова компанія (пільга), ще 50% – компенсація держава. Фактично для ветерана або ветеранки поліс коштує 0 грн.

Якщо ваш поліс не відображається, то за уточненнями зверніться до страхової компанії, з якою укладено договір.

ТТ
ТРЕТІЙ ТОСТ
Ідентифікатор медіа
R30-03455.

Газета заснована у липні 1991 року

ЗАСНОВНИК: УКРАЇНСЬКА СПІЛКА ВЕТЕРАНІВ АФГАНІСТАНУ (ВОЇНІВ-ІНТЕРНАЦІОНАЛІСТІВ)

РЕДАКЦІЯ НЕ ЗАВЖДИ ПОДІЛЯЄ ПОЗИЦІЮ АВТОРІВ І НЕ МАЄ МОЖЛИВОСТІ ПОВЕРТАТИ РУКОПИСИ. ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ – НА СТОРІНКАХ ГАЗЕТИ. ЗА ТОЧНІСТЬ І ДОСТОВІРНІСТЬ ВИКЛАДЕНИХ ФАКТІВ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕСЕ АВТОР.

НАША АДРЕСА:
01054, М. КИЇВ, ВУЛ. ЯРОСЛАВІВ ВАЛ, 36Е.
ТЕЛ. 272-47-45, ФАКС 272-50-42.
E-MAIL: USVA2007@UKR.NET
САЙТ: WWW.USVA.ORG.UA

ГАЗЕТУ ВІДДРУКОВАНО У ДРУКАРНІ
ФОП КЛЮЧУК С. М., МІСТО ЧЕРНІВЦІ,
ВУЛ. ЗАВОДСЬКА, 37.
Тираж 2000. Зам. 98.
ІНДЕКС 30224.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

